

СТАНДАРТИ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

ПОГЛЕД КЪМ ISO 26000: СЪЩНОСТ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Съдържание

03. КОНТЕКСТ

04. СТАНДАРТИ
НА БЪЛГАРСКИЯ ДАРИТЕЛСКИ ФОРУМ
ЗА ДАРИТЕЛСКИ ПРАКТИКИ

04. ISO 26000:
СЪЩНОСТ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Контекст

Социалната отговорност е етична рамка, в която човек работи и си сътрудничи с други хора и организации в полза на общността.

Една организация може да демонстрира социална отговорност по няколко начина, например чрез даряване, насърчаване на доброволчеството, използване на етични процедури за наемане на своите служители и извършване на промени, които са от полза за околната среда.

Социалната отговорност е индивидуална отговорност, която включва баланс между икономиката и екосистемата, в която човек живее, и възможните компромиси между икономическото развитие и благосъстоянието на обществото и околната среда. Социалната отговорност се отнася не само за бизнес организациите, но и за всички, чиито действия влияят на околната среда.

Концепцията за социална отговорност има дълга история, свързана с това как една организация въздейства върху поведението на организациите.

През 50-те години на миналия век основният фокус върху социалната отговорност беше върху отговорностите на бизнеса към обществото и правенето на добри дела за обществото. През 1960-те ключови събития, хора и идеи изиграха важна роля за характеризирането на социалните промени, настъпили през това десетилетие. През 70-те години на миналия век бизнес мениджърите прилагаха традиционните управленски функции, когато се занимаваха с проблемите на социалната отговорност, докато през 80-те години бизнесът и социалният интерес се сближиха и фирмите станаха по-отзивчиви към своите заинтересовани страни.

През 90-те години на миналия век идеята за социална отговорност стана почти универсално приета, а в последните 20-ина години социалната отговорност се трансформира във важен стратегически въпрос, който допринася за устойчивото развитие на обществата.

В настоящия документ се представя: ISO 26000: Същност и възможности - Международен стандарт ISO 26000:2010, Ръководство за социална отговорност.

Този документ с насоки е подходящ за организации от публичния и частния сектор, които искат да доброволно да приложат ISO 26000 като средство за постигане на ползите от социалноотговорни практики.

Стандарти на Българския дарителски форум за дарителски практики

През 2015 год. БДФ прие Етичен кодекс, който определя основните ценности и принципи в дарителската дейност на членовете – задължителни и основополагащи за изпълнение на мисията на Форума. Една от целите на стратегическия план на БДФ за 2015–2020 г. бе разширяването на Етичния кодекс и изработването на Стандарти за отговорно дарителство.

Стандартите за дарителски практики на Форума имат функцията да определят минималните изисквания, на които да отговарят членовете на БДФ по отношение на своите дарителски политики, подходи и практики. Те са инструмент за уеднаквяването на разбирането за насоките на развитие на дарителите и дарителството – от решението за започване на дарителска дейност, през планирането и изпълнението на дарителските стратегии, до анализа на постигнатото, самооценката и по-нататъшното подобряване на дарителските програми. От тази гледна точка Стандартите ще бъдат от полза не само за членовете на БДФ, които чрез прилагането им ще гарантират процес на непрекъснато усъвършенстване, а за на всички останали дарители – като еталон за отговорно дарителство.

Стандартите за дарителски практики са в основата на онлайн инструмент за самооценка, създаден с цел подпомагане на частните дарители при създаването и управлението на програми и инициативи, чрез които инвестират ресурси, за да допринасят за устойчива промяна в подкрепа на значими обществени каузи.

Процесът по самооценка позволява на екипите на компании и фондации, които създават, имплементират и управляват социалноотговорни инициативи, да изследват всички аспекти на дарителските си практики, както и да начертаят възможни посоки за тяхното оптимизиране.

Въпросите в инструмента са организирани в 5 области, 12 стандарта и 25 въпроса. Минаването през тях е начин дарителят да разбере повече за етапа на развитие на дарителските си програми и практики, да набележи аспекти, които могат да бъдат усъвършенствани, да съпоставят техните резултати с показателите на членовете на БДФ.

ISO 26000: СЪЩНОСТ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Целта на социалната отговорност е да допринесе за устойчиво развитие

Защо социалната отговорност е важна?

Организациите по целия свят и техните заинтересовани страни, стават все повече осъзнават необходимостта и ползите от социалноотговорно поведение.

Целта на концепцията за социална отговорност е да допринесе за устойчиво развитие.

Ангажиментът на всяка една организация (публична или частна) към състоянието на обществото и околната среда се превърна в ключов критерий при измерването на цялостното ѝ представяне и нейната способност да продължава да функционира ефективно.

Това, отчасти, е отражение на нарастващата необходимост, че е необходимо да се гарантират здрави екосистеми, социално равенство и ефективно организационно управление. В крайна сметка, дейностите на една организация зависят от състоянието на световните екосистеми. В наши дни организациите са подложени на по-големи очаквания и контрол от страна на техните различните заинтересовани страни – партньори, инвеститори, клиенти, потребители на услугите и продуктите, които организацията, предоставя.

Какви са ползите от прилагането на ISO 26000?

Резултатите на организацията в областта на социалната отговорност могат да повлияят положително на:

Повишаване на доверието към организацията от страна на инвеститори, собственици, дарители, спонсори и финансовата общност;

Изграждане на дългосрочни партньорски отношения с компании, правителства, медии, доставчици, клиенти и общността, в която организацията работи;

Репутацията/имиджа на организацията;

Конкурентното предимство на организацията;

Способността да се привличат и задържат служители, членове, клиенти и потребители;

Подобряване на ангажираността на служителите;

Кой може да се възползва от ISO 26000 и как?

ISO 26000 предоставя насоки за всички видове организации, независимо от техния размер или местоположение на основната им дейност. Настоящият документ предлага насоки по отношение на:

- концепция, термини и дефиниции, свързани със социалната отговорност;
- предистория, тенденции и характеристики на социалната отговорност;
- принципи и практики, свързани със социалната отговорност;
- основни теми и въпроси, които се адресират със социалната отговорност;
- интегриране, прилагане и насърчаване на социалноотговорно поведение в цялата организация и нейната сфера на влияние;
- идентифициране и ангажиране със заинтересованите страни;
- популяризиране на ангажиментите, резултатите и друга информация, свързана със социалната отговорност.

ISO 26000 има за цел да подпомогне организациите в допринасянето за устойчивото развитие. Стандартът ги насърчава да отидат отвъд законовото съответствие, като подчертава, че спазването на закона е основно задължение на всяка организация и е съществена част от програмата за социална отговорност.

Стандартът има за цел да насърчи изграждане на общо разбиране за социална отговорност, като същевременно допълва, но не замества, други съществуващи инструменти и инициативи.

Когато прилагат ISO 26000, организациите трябва да вземат предвид обществените и екологичните аспекти, правната рамка, културните, политическите и организационни аспекти на разнообразието в средата, както и различията в икономическите условия, като същевременно се съобразяват с международните норми на поведение.

ISO 26000 има за цел да насърчи общо разбиране за социална отговорност

Какво конкретно съдържа ISO 26000

Стандартът разглежда шест основни теми на социалната отговорност:

Общо описание на ISO 26000

КЛАУЗИ НА СТАНДАРТА

ОПИСАНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО

КЛАУЗИ НА СТАНДАРТА	ОПИСАНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО
КЛАУЗА 1:	Обхват Дефинира обхвата на ISO 26000 и определя ограничения и изключения
КЛАУЗА 2:	Основни понятия и дефиниции Идентифицира и дава определение на ключови термини, които са от основно значение за разбирането на социалната отговорност и за използването на ISO 26000.
КЛАУЗА 3:	Основни понятия и дефиниции Описва важните фактори и условия, които са оказали влияние върху развитието на социалната отговорност и които продължават да влияят върху нейния характер и практика. Той също така описва концепцията за самата социална отговорност - какво означава тя и как тя се прилага към организациите. В клаузата се включват насоки за малки и средни организации относно използването на ISO 26000.
КЛАУЗА 4:	Принципи на социалната отговорност Въвежда основните принципи на социалната отговорност

КЛАУЗИ НА СТАНДАРТА

ОПИСАНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО

КЛАУЗА 5:	Насърчаване на социалната отговорност и ангажиране на заинтересованите страни	<p>Въвежда основните принципи на социалната отговорност. Разглежда две практики на социалната отговорност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • отговорността на организацията за насърчаване на социалната отговорност, и • идентифициране и ангажиране/въвличане на нейните заинтересовани страни. <p>Клаузата предоставя насоки относно връзката между организацията, нейните заинтересовани страни и обществото, за признаването на основните теми и въпроси на социалната отговорност, както и за дейността на организацията.</p>
КЛАУЗА 6:	Насоки за основните теми и въпроси на социалната отговорност	<p>Обяснява основните теми и свързаните с тях въпроси по отношение на социалната отговорност. За всяка тема е предоставена информация за обхват, свързаните с нея принципи и съображения, както и свързаните с тях действия и очаквания.</p>
КЛАУЗА 7:	Насоки за интегриране на социалната отговорност в организацията	<p>Предоставя насоки за интегриране на социалноотговорни практики в цялостното управление на организацията. Това включва: разбиране на социалната отговорност на организацията, интегриране на социалната отговорност в цялата организация, комуникация, свързана със социалната отговорност, подобряване на доверието в организацията по отношение на социалната отговорност, преглед на напредъка на организацията и подобряване на изпълнението и оценка на практиките на социалната отговорност.</p>
АНЕКС А:	Примери за доброволни инициативи и инструменти	<p>Представя неизчерпателен списък на инициативи и инструменти, свързани със социалната отговорност, които се отнасят до аспекти на една или повече основни теми или интегрирането на практики в рамките на организацията.</p>

Основни теми и подтеми на социалната отговорност, разгледани в ISO 26000

Основна тема:
Управление на организацията

Основна тема: Права на човека

Подтеми:

- Надлежна проверка (Due diligence);
- Оценка на риска, свързан с нарушаване на правата на човека;
- Необвързване с действия, нарушаващи правата на човека;
- Процедури за подаване на жалби и оплаквания;
- Дискриминация и уязвими групи;
- Граждански и политически права;
- Икономически, социални и културни права;
- Основни принципи и права на човека на работното място;

Основна тема: Практики, свързани с управление на човешките ресурси

Подтеми:

- Изграждане на отношения със служителите;
- Условия на труд и социална защита;
- Социален диалог;
- Здраве и безопасност на работното място;
- Развитие на човешките ресурси и обучение.

Основна тема: Околна среда

Подтеми:

- Ограничаване на замърсяването;
- Отговорно използване на ресурсите;
- Смекчаване и адаптиране към изменението на климата;
- Опазване на околната среда, биоразнообразието и възстановяване на естествени местообитания.

Основна тема: Справедливи оперативни практики

Подтеми:

- Антикорупция;
- Отговорна политическа ангажираност;
- Справедлива конкуренция;
- Насърчаване на социалната отговорност във веригата на стойността;
- Зачитане на правата на собственост.

Основна тема:

Общностно въвличане и развитие

Подтеми:

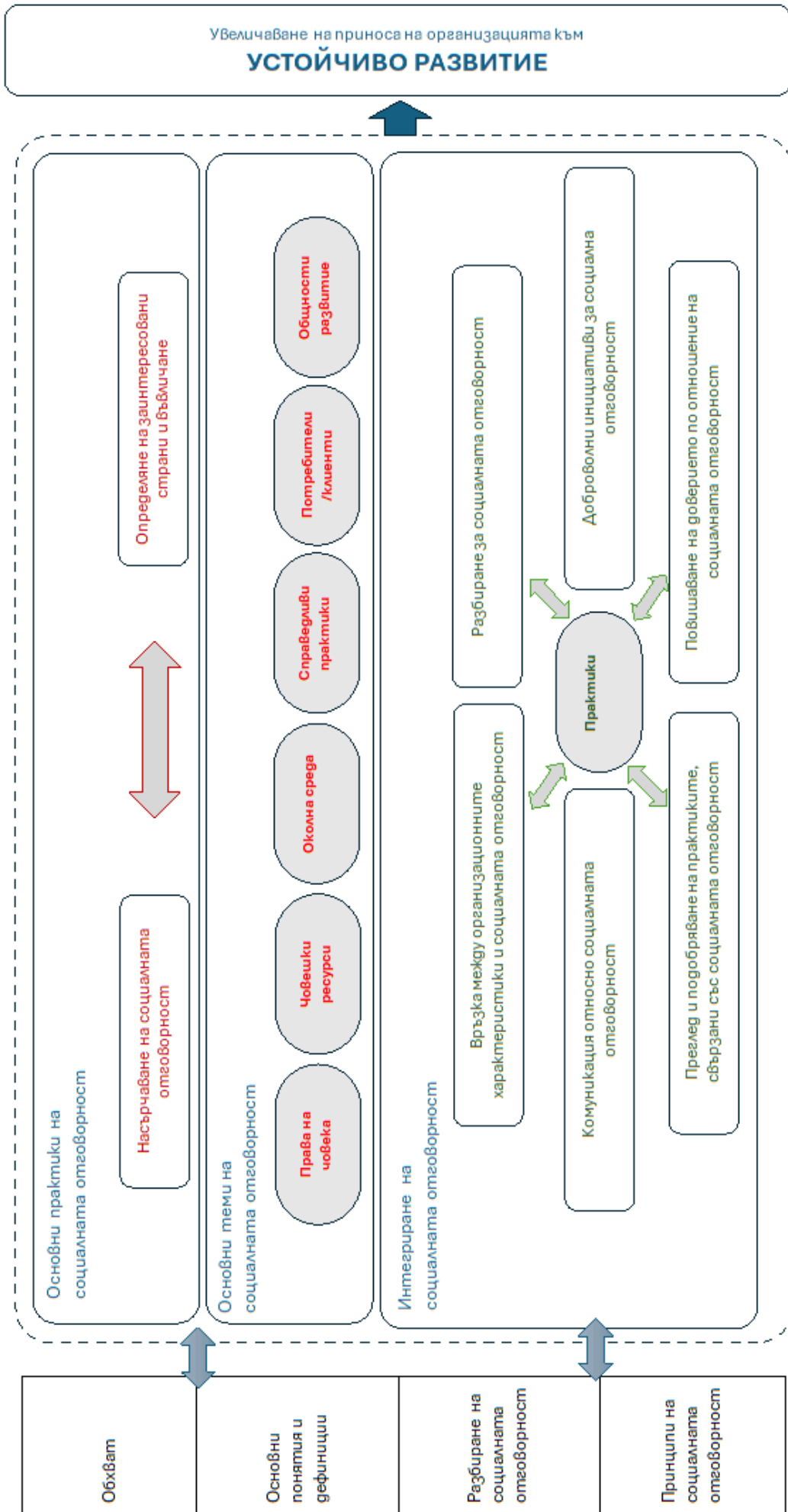
- Въвличане и участие на общността;
- Образование и култура;
- Създаване на заетост и развитие на умения;
- Развитие на технологиите и достъп до тях;
- Повишаване на доходите;
- Здравеопазване;
- Социални инвестиции.

Основна тема:

Практики, свързани с потребители/клиенти

Подтеми:

- Отговорен маркетинг, открита информация и отговорни практики на договаряне;
- Здраве и безопасност на потребителите;
- Отговорно и устойчиво потребление;
- Обслужване на потребителите, подкрепа и жалби и разрешаване на спорове;
- Защита на данните на потребителите и неприкосновеност на личния живот;
- Достъп до основни услуги;
- Образование и информираност.

Как една организация да приложи ISO 26000

Една организация трябва да приложи две основни практики, чрез които се изразява социалната ѝ отговорност

Преди да анализираме основните теми и въпросите на социалната отговорност, както и на всяко от свързаните с тях действия и очаквания (Клауза 6), организацията трябва да разгледа две основни практики на социална отговорност: зачитане и насърчаване на нейната социална отговорност в рамките на своята сфера на дейност и влияние, и идентифициране и ангажиране на нейните заинтересовани страни (Клауза 5).

След като принципите бъдат разбрани както и основните теми и съответните и значими въпроси на социалната отговорността, организацията трябва да се стреми да ги интегрира в своите бизнес решения и дейности, като използва насоките, предоставени в Клауза 7.

Това включва:

- превръщане на социалната отговорност в неразделна част от организационните политики, културата, стратегиите и операциите;
- изграждане на вътрешна компетентност за социална отговорност;
- осъществяване на вътрешна и външна комуникация за информиране и образование относно социалната отговорност;
- редовно преразглеждане на тези действия и практики, свързани със социалната отговорност.

